

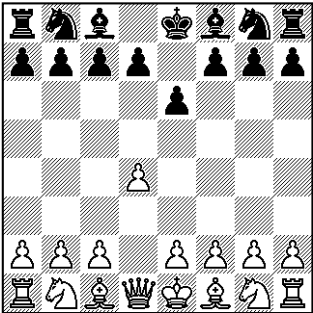
Sherlock Holmes

a

Záhada silvestrovské šachové partie

„Co byste tomu řekl, milý Watsone, kdybychom si dnešní silvestrovské čekání na novoroční přípitek zpřijemnilí partičkou whistu nebo bridže, co říkáte?“ „Jestli si mohu vybrat Holmesi, dal bych raději přednost šachu. Neznám lepšího způsobu přípravy pro boj se zločinem, než tříbení mysli pravidelnou hrou v šachy.“ „Nuže, Watsone, pojďme, ale dovolte mi vzít si bílé figury.“ S chutí a odhodláním se oba staří přátelé usadili k dřevem vykládanému stolku s vyřezávanými figurkami, který stál v rohu Holmesovy pracovny a plně se pohroužili do hry. „Jsem já to ale amatér, Holmesi“, zvolal náhle Dr. Watson. „Partie nemá ani čtyři tahy a už mám o celou dámu méně! Dovolte mi, prosím, odvetu, ale teď mám bílé já!“ Druhá partie byla mnohem vyrovnanější a snad by se protáhla až do svítání, kdyby oba přátelé nevyrušily úderý Big Benu oznamující konec starého a začátek nového roku. „Na Vaše zdraví, Holmesi“, pozvedl číši jako první Dr. Watson. „Na Vaše, Watsone“, kontroval ihned Holmes. Přípitek stíhal přípitek, noc se postupně měnila v ráno a oba přátelé zmožení oslavou usnuli ve svých pohodlných křeslech spánkem spravedlivých, dokud je neprobudil polední klapot kopyt a hřmot dostavníků na Baker Street. „Poslouchejte Holmesi, po probdělé noci mi hlava třeští a paměť příliš neslouží, ale mám pocit, že Vaše včerejší hra nebyla zrovna fér. Jak jsem mohl ve čtyřech tazích ztratit dámu, když všechny Vaše figury zůstaly v základním postavení?“ „Ale Watsone, co si to o mně myslíte ...“ „Nepřerušujte mě, Holmesi! Pojdte se raději podívat na druhou partii, kterou jsme opustili při půlnočním zvonění. Jak se mohl Váš pěšec dostat na pole g6, když tam nemohl vzít žádnou moji figuru ani toho ubohého pěšáčka h, který se na g6 také nemohl dostat. Těžce jste mě zklamal, Holmesi. Přední anglický gentleman nehrál včera podle pravidel!“ „Ale no tak, milý Watsone, už se přece nezlobte, vždyť je to tak prosté...“

Jak mohl černý tak brzy přijít o dámu? Zapište průběh partie z úvodního postavení do pozice znázorněné na diagramu.

1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	

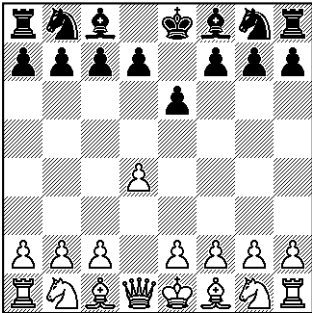
Sherlock Holmes

a

Záhada silvestrovské šachové partie

„Co byste tomu řekl, milý Watsone, kdybychom si dnešní silvestrovské čekání na novoroční přípitek zpřijemnilí partičkou whistu nebo bridže, co říkáte?“ „Jestli si mohu vybrat Holmesi, dal bych raději přednost šachu. Neznám lepšího způsobu přípravy pro boj se zločinem, než tříbení mysli pravidelnou hrou v šachy.“ „Nuže, Watsone, pojďme, ale dovolte mi vzít si bílé figury.“ S chutí a odhodláním se oba staří přátelé usadili k dřevem vykládanému stolku s vyřezávanými figurkami, který stál v rohu Holmesovy pracovny a plně se pohroužili do hry. „Jsem já to ale amatér, Holmesi“, zvolal náhle Dr. Watson. „Partie nemá ani čtyři tahy a už mám o celou dámu méně! Dovolte mi, prosím, odvetu, ale teď mám bílé já!“ Druhá partie byla mnohem vyrovnanější a snad by se protáhla až do svítání, kdyby oba přátelé nevyrušily úderý Big Benu oznamující konec starého a začátek nového roku. „Na Vaše zdraví, Holmesi“, pozvedl číši jako první Dr. Watson. „Na Vaše, Watsone“, kontroval ihned Holmes. Přípitek stíhal přípitek, noc se postupně měnila v ráno a oba přátelé zmožení oslavou usnuli ve svých pohodlných křeslech spánkem spravedlivých, dokud je neprobudil polední klapot kopyt a hřmot dostavníků na Baker Street. „Poslouchejte Holmesi, po probdělé noci mi hlava třeští a paměť příliš neslouží, ale mám pocit, že Vaše včerejší hra nebyla zrovna fér. Jak jsem mohl ve čtyřech tazích ztratit dámu, když všechny Vaše figury zůstaly v základním postavení?“ „Ale Watsone, co si to o mně myslíte ...“ „Nepřerušujte mě, Holmesi! Pojdte se raději podívat na druhou partii, kterou jsme opustili při půlnočním zvonění. Jak se mohl Váš pěšec dostat na pole g6, když tam nemohl vzít žádnou moji figuru ani toho ubohého pěšáčka h, který se na g6 také nemohl dostat. Těžce jste mě zklamal, Holmesi. Přední anglický gentleman nehrál včera podle pravidel!“ „Ale no tak, milý Watsone, už se přece nezlobte, vždyť je to tak prosté...“

Jak mohl černý tak brzy přijít o dámu? Zapište průběh partie z úvodního postavení do pozice znázorněné na diagramu.

1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	

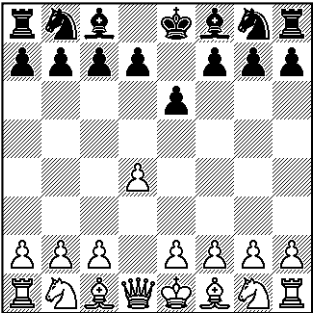
Sherlock Holmes

a

Záhada silvestrovské šachové partie

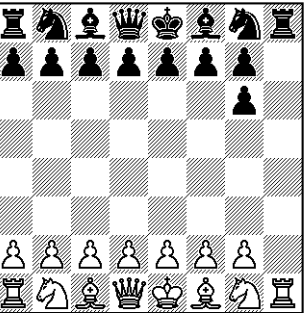
„Co byste tomu řekl, milý Watsone, kdybychom si dnešní silvestrovské čekání na novoroční přípitek zpřijemnilí partičkou whistu nebo bridže, co říkáte?“ „Jestli si mohu vybrat Holmesi, dal bych raději přednost šachu. Neznám lepšího způsobu přípravy pro boj se zločinem, než tříbení mysli pravidelnou hrou v šachy.“ „Nuže, Watsone, pojďme, ale dovolte mi vzít si bílé figury.“ S chutí a odhodláním se oba staří přátelé usadili k dřevem vykládanému stolku s vyřezávanými figurkami, který stál v rohu Holmesovy pracovny a plně se pohroužili do hry. „Jsem já to ale amatér, Holmesi“, zvolal náhle Dr. Watson. „Partie nemá ani čtyři tahy a už mám o celou dámu méně! Dovolte mi, prosím, odvetu, ale teď mám bílé já!“ Druhá partie byla mnohem vyrovnanější a snad by se protáhla až do svítání, kdyby oba přátelé nevyrušily úderý Big Benu oznamující konec starého a začátek nového roku. „Na Vaše zdraví, Holmesi“, pozvedl číši jako první Dr. Watson. „Na Vaše, Watsone“, kontroval ihned Holmes. Přípitek stíhal přípitek, noc se postupně měnila v ráno a oba přátelé zmožení oslavou usnuli ve svých pohodlných křeslech spánkem spravedlivých, dokud je neprobudil polední klapot kopyt a hřmot dostavníků na Baker Street. „Poslouchejte Holmesi, po probdělé noci mi hlava třeští a paměť příliš neslouží, ale mám pocit, že Vaše včerejší hra nebyla zrovna fér. Jak jsem mohl ve čtyřech tazích ztratit dámu, když všechny Vaše figury zůstaly v základním postavení?“ „Ale Watsone, co si to o mně myslíte ...“ „Nepřerušujte mě, Holmesi! Pojdte se raději podívat na druhou partii, kterou jsme opustili při půlnočním zvonění. Jak se mohl Váš pěšec dostat na pole g6, když tam nemohl vzít žádnou moji figuru ani toho ubohého pěšáčka h, který se na g6 také nemohl dostat. Těžce jste mě zklamal, Holmesi. Přední anglický gentleman nehrál včera podle pravidel!“ „Ale no tak, milý Watsone, už se přece nezlobte, vždyť je to tak prosté...“

Jak mohl černý tak brzy přijít o dámu? Zapište průběh partie z úvodního postavení do pozice znázorněné na diagramu.

1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	

Jak se dostal pěšec z h7 na g6? Je to vůbec možné podle šachových pravidel?

Sherlock Holmes a záhada silvestrovské šachové partie

řešení

Partie č.1

Dosáhnout tohoto postavení vyšším počtem tahů může být docela jednoduché. Čtyřtahové řešení je však jen jediné:

1. e3 e6 2. Sh6 Dg5 3. e4 Dc1 4. Sxc1

Partie č.2

Zde není úkolem nalézt přesné pořadí tahů, ale dokázat, zda postavení na šachovnici mohlo vzniknout legálně, tj. hrou podle šachových pravidel (bez nemožného tahu). Na první pohled to vypadá, že ne, protože černý pěšák se na g6 mohl dostat jedině braním některé bílé figury. Chybí však jen bílý h pěšec a ten se na g6 nemohl dostat, protože by tam musel také něco vzít a sada černých figur je naprosto kompletní. Vtip je v tom, že na g6 je brána bílá věž, kterou si bílý opět postaví na h8. Partie může probíhat např. takto:

1. h4 Jc6 2. Vh3 Jb8 3. Vg3 Jc6 4. Vg6 hxc6 5. Jf3 Vh5 6. Jg1 Vf5 7. h5 Jb8 8. h6 Jc6 9. h7 Jb8 10. h8V Jc6 11. Vh1 Vh5 12. Jf3 Vh8 13. Jg1 Jb8